Rapport Ammoniek en Fijnstof

Samenvatting

Naar aanleiding van diverse onderzoeken naar de effectiviteit van luchtwassers op de emissie van ammoniak en fijn stof kwam de vraag naar voren wat de bijdrage is van de varkenshouderij aan de emissies van ammoniak en fijn stof. Ook wilde men graag weten wat het effect is van het toepassen van luchtwassers of reducerende staltechnieken op de relatieve bijdrage vanuit de varkenssector. Door het Productschap voor Vee en Vlees is het beantwoorden van deze vragen financieel mogelijk gemaakt.
Voor het beantwoorden van deze vragen is de database van Emissieregistraties (www.emissieregistratie.nl) geraadpleegd. De hier weergegeven emissiewaarden zijn berekend op basis van de CBS-gegevens voor het aantal dieren en emissiewaarden. Voor ammoniak zijn de emissies gebaseerd op de emissiefactoren van de Rav. Voor de berekening van de emissie van fijn stof is gebruik gemaakt van de cijfers zoals weergegeven in Chardon en Van der Hoek (2002).
De emissie van ammoniak uit de varkenshouderij laat ten opzichte van het jaar 1990 een sterke daling zien. Deze wordt echter vooral veroorzaakt door het emissiearm aanwenden van de mest. De emissie uit stal en opslag ligt al enkele jaren rond de 20 miljoen kg. Ten opzichte van de totale ammoniakemissie in Nederland in 2006 van 133 miljoen kg is dit een bijdrage van ongeveer 15%. De emissie van fijn stof vanuit de varkenshouderij is ongeveer 2,4 miljoen kg. Dit is ongeveer 6% van de totale primaire emissie van fijn stof in Nederland en ongeveer 30% van de emissie uit de landbouw.
Afhankelijk van de reductie door het toepassen van luchtwassers of emissiearme staltechnieken, daalt de totale emissie van ammoniak uit de varkenshouderij tot 17 - 25 miljoen kg. De emissie van fijn stof neemt af tot 0,7 - 1,7 miljoen kg. Door toepassing van emissiereducerende technieken in de andere sectoren van de landbouw, daalt de totale emissie van ammoniak in Nederland naar 91 - 115 miljoen kg en die van fijn stof naar 33 - 36 miljoen kg. Dit betekent dat de relatieve bijdrage aan de ammoniakemissie vanuit de varkenshouderij aan de totale ammoniakemissie in Nederland dan varieert tussen de 15 en 25%. De relatieve bijdrage van de varkenshouderij aan de fijn stofemissie uit de landbouw varieert dan tussen de 15 en 40%. Ten opzichte van de totale fijnstof emissie uit Nederland is de bijdrage van de varkenshouderij dan nog 2-5%.
De investeringen en jaarkosten voor het toepassen van luchtwassers kunnen voor de gehele sector, afhankelijk van het totale reductiepercentage, oplopen tot ruim € 290 miljoen respectievelijk € 90 miljoen. De totale investeringen voor het toepassen van emissiearme staltechnieken worden geschat op bijna € 550 miljoen, met ongeveer € 80 miljoen aan jaarkosten.